

GRB ČRNA

Človek se ne rodiš,
temveč postaneš.
Celovit. Z zavedanjem.
Ki ga tokovi slabega
ne nosijo več kot
odplavljeno deblo
brez korenin.
Takšen, ki lahko
začne spreminjati svet
in ustvarjati novega,
boljšega. Takšnega, da
bo na njem vredno živeti.

(dr. Janez Drnovšek)

UVODNIK

DIREKTOR SREČKO MLAČNIK

Prihodnje leto bo naš dom praznoval tridesetletnico. Takrat smo edini na Koroškem ponudili domsko varstvo. Pomembno poslanstvo smo opravili. Utirali smo marsikatero pot, uvajali novosti, predvsem pokazali, da moderen dom ni hiralnica, temveč ustanova, ki starostnikom ponuja spodoben način preživljanja jeseni življenja.

Prej kot bo konec leta, bo v pokrajini že pet domov. Če je bilo takrat, pred že skoraj davnimi leti, na razpolago 270 postelj, jih bo konec leta več kot sedemsto. Veliko prednost imajo novi domovi, ni jim treba utirati poti, so že uhojene, ni potrebno odpravljati predsodkov, ki so večinoma pozabljeni.

So pa pred vsemi nami izzivi druge vrste. Gre za kvaliteto bivanja starostnikov. Potrebe so drugačne, pristopi modernejši, predpisi jasnejši. Skrb za kvaliteto, po sprejemljivi ceni je maksima, ki jo zasledujemo v Koroškem domu starostnikov. Smo dom, ki ponuja različne vrste dejavnosti, ki uvaja nove modele kakovosti, ki nudi ustrezno zdravstveno varstvo, vse to za ceno, ki je enaka osmim uram parkiranja v garažni hiši v Ljubljani.

In vendar: najdemo možnosti za izboljšave. Poleg nadaljevanja medobčinskega sodelovanja in uvajanja novega modela kakovosti, bomo v letošnjem letu prenovili kuhinjo, na novo opremili nekatere sobe, zastekli balkon, prevzeli v upravljanje nov dom v Slovenj Gradcu.

Le upamo lahko, da bodo vse to naši uporabniki sprejeli z naklonjenostjo, mi lahko le obljubimo, da bomo svoje delo vedno opravljali z nasmehom.

Spoštovani stanovalci Koroškega doma starostnikov Črneče in vsi zaposleni v tem domu!

Janez Švab, župan občine Črna

Bil sem prav počaščen, ko so me iz vašega doma poklicali za uvod v vaše priljubljeno glasilo.

Ljudje v koroški pokrajini me že kar dobro poznajo ne le po županovanju, udejstvovanju v lovstvu in gozdarstvu, nekateri tudi po tem, da rad kaj napišem v različna glasila.

Prav zaradi tega sem se odločil, da nekaj več o lepem, svojevrstnem in tudi uspešnem kraju in njegovih ljudeh napišem kar sam.

Črnjanke in Črnjani svoj kraj dobro poznajo. Verjetno jim o delu v svojem kraju kaj povedo tudi njihovi svojci ali drugi obiskovalci in seveda tudi upam, da večina prejme vsake četrta leta naše »Črnjanske cajtnge«. Za vse druge in tudi za njih sem pripravil širšo predstavitev kraja. Večina vas ve, da smo Črnjani sila ponosni in kar po vrsti zaljubljeni v svoj kraj in za nas so še kako značilne besede, ki jih je pred dnevi na praznovanju v Črni (70 let tekmovalnega smučanja v Črni in predstavitvi knjige Jožeta Plesca Vas olimpijcev) izrekel naš znani in zelo uspešni smučar: »Jaz sem in vedno bom Črnjan, čeprav stanujem drugje«.

Morda prav iz te privrženosti kraju in iz takšnega razmišljanja veje ideja o malem podružničnem domu za starejše ljudi v Črni.

Želim si, da tudi vi Črnjanke in Črnjani in vsi bralci glasila čutite Črno kot prijazno gorsko vasico, kjer je poskrbljeno tako za prihodnost mladih kot za varno življenje starejših. Še želja za konec; želim Vam veliko zdravja, dobrega medsebojnega razumevanja in uspešnih stikov zaposlenih z varovanci.

OBČINA ČRNA NA KOROŠKEM

Nekje pod Olševo izvira majhen potok, ki po nekaj sto metrih izgine, kot da bi si šel nabirat dodatnih moči za dolgo pot in nazadnje se močnejši, mogočnejši prikaže v temnem iglastem gozdu. Vanj se stekajo majhni studenci, ki jih je zaradi trde matične podlage veliko na površju.

Vodni pritoki so vedno bogatejši in začenjajo se priključevati tudi bolj znani; Helenski potok, čudovita neokrnjena Bistra in v sami Črni tudi Javorski potok. Vsi ti pritoki Meže poleg lepote in moči dajejo tudi razdiralno moč, ki je skozi stoletja, tisočletja oblikovala pokrajino in dala videz Mežiški dolini.

Nekateri pravijo, da so bili ti predeli naseljeni že v rimskih časih in morda je to tudi res, kajti prav v bližini izvira krasotica Meža, na drugi strani Olševe je Potočka zijalka, ki je bila bivališče jamskega pračloveka.

Zanesljivo pa se kraj Črna prvič omenja davnega leta 1137 in to v enem od zvezkov Dunajske umetnostne topografije, seveda z drugim imenom.

Od kod ime Črna? Zgodovinarji, slavisti in drugi strokovnjaki iz tega področja pravijo, da lahko ime Črna izhaja iz:

- temnega iglastega gozda (Korošci pravimo temnemu smrekovemu gozdu »črn les«, ki ga je bilo v naših gozdovih že od nekdaj veliko, saj je tu kar precej naravnih smrekovih in jelovih rastišč)
- temne barve dna potokov Meže, Bistre in Javorskega potoka (velik del površin po katerih ti potoki tečejo sestavljajo temnejše silikatne kamnine – tonalit, andezit in različni tufi) - Schwarzenbach

- čeri (skale) v središču Črne – Črna pri Prevaljah

Center vasi s Plečnikovim spomenikom

Lepa vas je torej nastala ob sotočju potokov, ki skupaj s planinami tvorijo obliko človeške dlani.

Vsak prst dlani simbolizira gorski vrh;

- debelejši palec je kopasti Smrekovec s Kamnom (1684m) in ljudje ga poznajo kot goro, kjer lahko najdeš vse značilnosti bruhanja vulkana v preteklosti
- kazalec kaže na Uršljo goro (1696m), kjer ni le stolp za spremljanje televizijskih programov, pač pa tudi najvišje ležeča slovenska cerkev posvečena sveti Uršuli
- sredinec je največji in je v sredini prav tako kot Peca (2125m) in v njeni sredi je zatočišče pravičnega Kralja Matjaža, katerega prihod iz pečine čakamo
- nekako samotno, od strani deluje prstanec, Olševa (1931m). Le redkim izbrancem je bilo dano , da so pred leti mimo ostrih kontrol jugoslovanskih graničarjev spoznali vrh gore, ki s svojo neokrnjenostjo nudi dom številnim redkim živalskim in rastlinskim vrstam.
- domačini imamo skoraj najrajši mezinec- Raduho (2061m). Mezinec je živahen, razgiban in takšna razgibana je Raduha, ki jo obiskujejo tako alpinisti pred zahtevnimi obiski tujih gorstev kot avantur željni domačini.

In še nekaj. Če sposobna ženska v petindvajsetih urah in moški v štiriindvajsetih urah prehodi (še bolje preleti) vseh pet gora, postane član elitne družine K24.

Med temi prsti so presledki, so doline potokov; enostavne Meže, Javorskega potoka nekdanj imenovanega Swarzenbach zaradi temne podlage, Ludranskega potoka, z vonjem po obsežnih smrekovških gozdovih, z

rudarstvom zaznamovanega Helenskega potoka , zares divje Jazbine in neokrnjene Bistre.

Potok Bistra

V sredini je podoba zgarane dlani, ki simbolizira delovne »knape«, »holcarje« in »šmelcarje«, ki so si na tej dlani postavili domove in industrijske obrate v nekoliko večjih ravninah in tu so nastala strnjena naselja, Črna, Podpeca in Žerjav.

Prvi zapisi o rudarjenju, ki je tu zaznamovalo pokrajino in prebivalce segajo v leto 1620, ko je fužinar iz Labotske doline Melhior Puc prenesel dve koncesiji za talilne peči v naše kraje.

Čeprav se je začelo s fužinarstvom, je Črna postala znan kraj po rudniku svinca in cinka.

Rudariti se je začelo leta 1665. Prepletalo se je rudarstvo in predelava svinčeve rude in fužinarstvo, ki je omagalo koncem 19.stoletja.

Po tem mejniku se je še bolj razmahnilo rudarstvo in predelava svinčeve rude.

Zaposlovalo se je vedno več ljudi in le tisti, ki so imeli predsodke do dela v ozkih rovih ali tovarniških halah, so si poiskali delo v gozdu.

V težnji za cenejšo proizvodnjo pred dobrimi stotimi leti postavijo skupno topilnico in razpršena proizvodnja se skoncentrira v Žerjav. To se je kaj kmalu poznalo na okoliških gozdovih in že leta 1929 kmet iz okolice topilnice toži rudniške obrate in tožbo tudi dobi.

Vedno bolj zeleni Žerjav

Prihajalo je do razhajanj; veliko ljudi je imelo tu svoj, čeprav težko prigarani kruh, po drugi strani pa je vedno več ljudi, rastlin in živali čutilo zdravstvene oziroma rastne težave.

Lastniki so v Črni postavili bolnico, v okolici topilnice pa je nastajala gola pokrajina, kjer ni bilo več mesta ne za živalski in tudi za rastlinski svet. Dolino nad dimniki, ki so bruhalo strupene pline, so poimenovali »dolina smrti«.

Kmalu po drugi svetovni vojni, ki je podobno kot prva terjala visok krvni davek Črnjanov, so se pričela prva raziskovanja o vplivih onesnaženega zraka na zdravje ljudi in seveda tudi prve zahteve krajanov za izboljšanje okolja.

Naši ljudje so svojevrstni. Po eni strani jih je pestilo močno onesnaženje in po drugi strani so ustanovili krajinski park v Topli za zaščito neokrnjene narave.

Ta naš park narave je bil sprejet z odlokom o zaščiti kot drugi v Sloveniji.

V najvišjem vrhu Pece se skriva Kralj Matjaž

Še en fenomen. Pred slabimi štiridesetimi leti so zgradili kanalizacijski sistem s čistilno napravo in skoraj sedemdeset odstotkov ljudi se je priključilo na ta sonaravno izdelan sistem čiščenja.

Koncem šestdesetih let so vodilni ljudje v slovenskem zdravstvu pričeli razmišljati o ukinitvi bolnice, predvsem zaradi rentabilnosti. Sledili so pravi protesti, že kar državljanska nepokorščina, vendar do ukinitve bolnice je vseeno prišlo.

Ostal je zdravstveni dom in v bivšo bolnico je prišla prva skupina otrok motenih v razvoju. Ljudje jih niso sprejeli z navdušenjem, vendar čas zaceli še tako velike zamere.

Kraj danes.

Na 156 km² živi slabih 3600 prebivalcev. Tu sta dva večja naselja Črna in Žerjav in tu živi okrog 80% ljudi, drugi pa na kmetijah ali v gručastih naselbinah bivših gozdarskih logarnic v Bistri in Koprivni ali rudniških blokih v Podpeci.

Večina ljudi je zaposlenih v bivših rudniških podjetjih (Tovarna akumulatorskih baterij TAB in MPI), ki sedaj delajo na solidnih ekoloških osnovah.

Center za usposabljanje, delo in varstvo zaposluje predvsem ženske in ljudi z višjo in visoko izobrazbo in predvsem v zadnjih letih se trudijo za izboljšano varstvo (vsakoletno povečanje zaposlenih ob istem številu gojencev). Nekaj ljudi se vozi v druge kraje Mežiške doline.

Trenutna nezaposlenost je okrog 8,3%, osebni dohodki pa so v naši občini že kar nekaj let med višjimi v Koroški regiji.

Vedno več je ljudi, ki se bi rado pričelo ukvarjati s turizmom.

Navsezadnje je tu veliko naravnih (najbolj znana sta verjetno Najevska lipa in Krajinski park Topla; skratka več kot štirideset naravnih spomenikov

državnega pomena) in kulturnih spomenikov (sedem cerkva, cerkev Sv. Ane s Črno Marijo, etnološko in rudarsko zbirko,...)

Črna Marija v cerkvi Sv. Ane v Koprivni

Za omeniti je tradicionalne prireditve, ki presenečajo tako z svojo neprekinjenostjo, kot z dobrim obiskom gostov iz domovine in tujine:

- Koroški turistični teden (do sedaj že 52. brez prekinitev)
- Gradovi Kralja Matjaža
- Srečanje državnikov pri Najeovski lipi
- Spust z gorskimi kolesi – Divja jaga

Pri vseh teh prireditvah nastopajo naši domačini in z liki iz našega okolja širijo mit o lepoti našega kraja in prijaznosti ljudi širijo daleč po svetu (Kralj Matjaž in Gozdni mož).

Gradovi Kralja Matjaža

Črna je v letu 2007 slavila še en jubilej, sedemdeset let tekmovalnega smučanja v Črni. Še ena velika posebnost. V kraju, ki premore le 3600 prebivalcev je zraslo kar sedem udeležencev olimpijskih iger (brata Pudgar v smučarskih skokih, Nataša Lačen v smučarskih tekih in Katjuša Pušnik, Mitja Kunc, Aleš Gorza in Tina Maze v alpskem smučanju) in tudi med mladimi je kar precej obetajočih.

Smučišče v Črni

Naše želje. Velike in uresničljive.

S pomočjo države Slovenije smo pričeli z gradnjo novega vodnega vira iz jamskih rogov iz Krajinskega parka Topla.

Evropska sredstva nam pomagajo obnavljati občinske ceste v Bistri in letos tudi v Koprivni.

Ministrstvo za promet in občina družno obnavljata vas (trije mostovi, skoraj dva kilometra cest, obnova vodovodnih in kanalizacijskih cevi, posodobitev elektro in telefonskih povezav,...).

Državo Slovenijo smo končno prepričali o tem, da je potrebno onesnaženo pokrajino obnoviti in sprejet je bil petnajstleten program, ki namenja občinam Črna in Mežica za to obnovo približno milijon evrov letno.

Vsakihi štirideset let je večja obnova centralne osnovne šole (imamo še tri podružnične) in prva najpotrebnejša dela so že za nami.

Pripravljamo se za javno – zasebno partnerstvo in za kandidaturo za EU sredstva za novo čistilno napravo in ureditev kanalizacije tudi v zaselkih Žerjav, Podpeca, Spodnje Javorje in Pristava.

Seveda pa si želimo manjši dom, z dvajset, trideset posteljami, za starejše, kajti kar nekaj ljudi se bi odločilo za življenje v takšnem domu, če bi le bil v Črni.

Zdravstveni dom in CUDV v Črni

Največja želja pa je, da se bi ljudje v našem kraju dobro počutili, da bi bilo vedno dobro poskrbljeno tako za komunalne storitve, za izobraževanje,

zdravstvo, za dober odnos med industrijo in zdravim okoljem ter tudi za dobro izkoriščanje prostega časa, tako z delom v društvih ali kot posameznikov.

Črna postaja je že prijetna gorska vasica, kjer je življenje vedno bolj vzpodbudno za mlade in varno za starejše.

Nadaljujemo sodelovanje z institucijami in organizacijami v občinah Mežiške, Dravske in Mislinjske doline. Tokrat sodelujemo s peto občino v projektu, z občino Črna na Koroškem

MARJANA KAMNIK, pomočnica direktorja za socialno področje

Z institucijami in organizacijami, z različnimi kulturnimi skupinami in posamezniki v občini Črna na Koroškem že dolgo in dobro sodelujemo.

- Posebej se nam je vtisnila prireditev, ki so jo nam pripravili učenci osnovne šole Javorje.
- Nepozabno je bilo romanje stanovalcev k sv. Ani v Koprivno, na povabilo župnika, gospoda Toneta Vriska.
- Slikar, gospod Leander Fužir, je že večkrat ponudil svoja dela na ogled našim stanovalcem in obiskovalcem.
- Našega vsakoletnega srečanja prijateljskih skupin sta se udeležili skupini varovancev Centra za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem in skupina za samopomoč »Detlca«.
- Že nekaj let na naših sv.mašah sodeluje Mešani pevski zbor župnije, v organizaciji gospoda Simona Potočnika.
- Vsako leto naše stanovalce obiščejo aktivisti društva upokojencev, društva invalidov, karitas.
- Na prireditvi ob kulturnem prazniku je nastopila skupina »Smo, kar smo«.

Ob mednarodnem dnevu prostovoljcev pa pričakujemo, da nas bo nagovoril župan občine Črna na Koroškem, gospod Janez Švab.

To je le nekaj utrinkov iz sodelovanja.

Dogajala so se prijetna srečanja, ki so kvalitetno napolnila čas našim stanovalcem.

V našem domu trenutno živi 7 stanovalcev iz občine Črna na Koroškem, kar je malo v primerjavi z letom 1996, ko jih je bilo 20.

Vsa leta si prizadevamo zagotavljati kvalitetne storitve s prijaznim odnosom, kar lahko trdim, da nam uspeva, saj se pogosto zgodi, da si prosilci želijo prav v naš dom, tudi iz občine Črna na Koroškem, čeprav je malo bolj oddaljen.

Veseli smo, da je sodelovanje, tudi sodelovanje v projektu, prepoznano med župani, občinskimi svetniki in sploh med občani koroških občin.

Ko me je nekdo od koroških županov vprašal: »Kdaj smo pa mi na vrsti za sodelovanje v projektu?« sem dobila odgovor na ugibanja o ustreznosti projekta.

Hvala za sodelovanje in dobrodošli v našem domu.

RAZSTAVA SLIKARJA LEANDRA FUŽIR

Spremna beseda na tej strani ima resničen namen biti spremna, saj vsaka Fužirjeva podoba, pa naj je nastala po tehtnem premisleku ali v hipnem navdihu, je njegov avtoportret. Njegovo slikanje spremljam več let in ugotavljam, da so to podobe vsega tistega, kar je doživljal, preživljal, ljubil, čutil, spoštoval in iskal, pa tudi vse tisto, česar ni maral in je boleče skrito.

V naslikanih podobah lahko slutimo njegovo življenjsko zgodbo, ki pripoveduje o fantiču, ki je nadvse rad risal, prerisoval, pa vendar po osnovni šoli ni mogel po stopnicah, ki so vodile v svet slikarstva, da bi si tam nabral osnovnega znanja, moral je po drugih - končal elektro šolo in se zaposli v rudniku. In rudnik je postal njegov svet; njegova misel, roke in duša so sledile rudarskemu življenju, ki mu je bilo tako zelo domače zaradi dedijevih karbidovk. Dedijev čas je bil še tisti čas, ko je »pop«, ko je bil šole »fraj«, lahko pri šestnajstih že šel v jamo delat. Zjutraj so vstali ob pol štirih in nato peš do jame. Vsak rudar je dobil merico karbida, ravno toliko, kolikor ga je šlo v karbidovko. Rudarsko okolje mu je bilo navdih in nastala so velika oljna platna. Pojavili so se rudarji s klobuki, jamski vozički, zaskrbljeni moški, stisnjeni v gruče, rahlo upognjeni s klecajočimi nogami, zdelani od naporov. Človeške figure niso realistično izoblikovane, podrobnosti (roke, obrazi in noge) ga ne zanimajo, pač pa gre za celotno občutenje, kje skupina stoji, kako pada luč, predvsem pa mu je pomembna razgibana kompozicija. Zaradi temačnosti (v jami je slaba svetloba) delujejo slike ekspresionistično, saj ob njih občutimo rahlo nelagodnost, njihove drže izražajo skrb, včasih celo strah. Kot bi se zavedal teh gledalčevih občutij, to rahlo grozo omili s svetlimi barvnimi odtenki in tako ustvari navdih impresije. In pri monotipijah pride do posrečenega mešanja mističnega ozadja s temno gručo v ospredju.

V tem obdobju so nastala tihožitja s karbidovkami. Tu je prikazana risarka spretnost, s katero se je odlikoval že kot osnovnošolec. Vidimo, da je risba tista prvotnost, ki snovalca zadovolji, ker mu uspe upodobiti predmet v njegovi realnosti. Marsikateri umetnik pa tudi poznavalec slikarstvo pojmuje kot odsev narave.

Na poti skozi življenje ga je ves čas spremljalo slikarsko snovanje. Udeleževal se je tečajev o slikarstvu, sodeloval v slikarskih kolonijah, izpopolnjeval in dopolnjeval svoje znanje v likovnih tehnikah in nenehno napredoval ter si ustvaril svojstven izpovedni jaz. Ravno ta jaz je uklenjen v mladostna doživetja socialnega, etnografskega in človeškega oblikovanja okolja. Fužir ljubi zgodbe malega človeka, zato je nastal obsežen ciklus njegovih Črnjanov.

To niso podobe brez obrazov, kakršnega srečamo pri rudarski motiviki, ampak so pravi, spoznavni portreti ljudi, ki jih srečamo na cesti, v gostilni ali kjerkoli v Črni.

To počasno popredmetenje - podobe so postale prepoznavni portreti, je najgloblja sprememba v njegovem ustvarjanju. Proces popredmetenja pa se je pri Leandru Fužirju začel že veliko prej. Vzpodbudila ga je Prežihova tematika, Prežihov svet, iz kakršnega izhaja avtor sam. Dejstvo je, da se mu je Prežihova beseda zarezala v srce, kajti v Dihurjevih otrocih je doživljal svojo usodo, v marsikateri črtici iz zbirke Solzice je našel svojo mladost. Prežihovi literarni junaki so pogostokrat odvečni ljudje, ki so potisnjeni na rob dogajanja-nicinarji, ki hrepenijo za soncem. In tako je iz slikarjeve notranje nuje začel nastajati ciklus s Prežihovo besedo, kajti vsakemu akvarelu je dodan citat iz literarne umetnine. Rečemo lahko, da beseda in podoba stopata družno, enakovredno, z roko v roki in pripovedujeta o Radmanci, ki nosi težko črno, mastno prst na vrh odora in kmalu nato vsa razgreta pomaga Varuhu žnurati hlode.

Fužirjeve barve so zajele sončne in senčne plati Prežihovih junakov - senčnih je več, saj je tu močno doživljanje revščine...sosedovi otroci – sirotiji z značilnim: »Teta, tu je še en devžej!« Ali pa »mati prečudno lepa in vsa ožarjena« sprejema solzice, mati z deklicama v visokem snegu s hrepenenjem srečati se z možem, očetom, - Meta s samorastniki...Tu je poudarjeno Fužirjevo slikarstvo, saj je bolj ali manj posvojil situacije Prežihovih zgodb, čeprav so do sedaj z ilustracijo ni ukvarjal. Sicer pa ne moremo govoriti o pravi ilustraciji, saj je ta vezana na format, s čimer je umetnik omejen. Fužir pa uporablja različne velikosti formata, zato je poteza lahko močnejša, videz ter učinek sta ekspresivnejša.

Na koncu zaokrožim Fužirjev portret, ki ga sestavljajo trije cikli: rudarski (Legenda iz jame in Ljudje iz nicine), ilustracije k Prežihovi besedi in Črnjanski obrazi. Pričujoči katalog pa izpostavlja slikarjevo globoko doživljanje Prežihovih junakov, ki žive na rodni fretah in v neprijaznih globačah.

Ravne na Koroškem, 1998

prof. Silva Sešel

Vtis pevcev vokalne skupine »SMO KAR SMO« v KDS Črneče 7.3.2008:

Aleš Moličnik, Predsednik SMO KAR SMO

Aleš Moličnik: Ko opaziš, da ljudje odprtih ust in v popolni tišini prisluhnejo, potem veš, da si jih očaral, da si jim dal nekaj kar jih je popeljalo iz povprečnega vsakdana. Vse naokoli je bilo čuti veliko pozitivne energije in izbruh čustev, ki so prevzela vse tam prisotne, po lepo zapeti pesmi. Mi smo nekaj malega prispevali, bili pa smo obojega veliko deležni.

Milena Plaz:

Kadar zaide sonce
in ko še zvezde izgubijo svoj sijaj
in upanje obledi...
Takrat!
Takrat jo vzemi za svojo!
Mojo pesem.

Rado Gregor: Izjemno vzdušje, ki me je precej prevzelo. Enkratni občutki.

Cecilija Piko: Pesem in skupna doživetja človeka bogatijo. Kakor je v vsaki pesmi zgodba, tako ima tudi vsak človek svojo zgodbo. Ta se nekje začne in nekje konča. Tako kot pesem. Lepo je pesem slišati, peti, lepo je življenje živeti...

VZORNO SODELOVANJE

Nagernik Franc, Predsednik DU Črna

Društvo upokojencev Črna na Koroškem in Koroški dom starostnikov v Črnečah, sodelujeta že od ustanovitve te ustanove. Vsi imamo iste cilje, da omogočimo starejšim in bolnim dostojno življenje tudi v poznih letih življenja. Lahko rečem, da smo z delom in skrbjo za te ljudi v vašem domu zelo zadovoljni. Malo je ljudi, ki razumejo potrebe starejših. Te vrline so prisotne v vašem domu, kar je hvale vredno. Naše sodelovanje z vašim domom je res zelo dobro. Zadovoljni so tudi oskrbovanci, saj so deležni dobre oskrbe, kakor tudi prijazne besede. Ob vsakem našem obisku vidimo in opazimo, kako skrbite za oskrbovance. Ker imamo sedaj še en dom bližje, v Črni in imamo pri vas vedno manj oskrbovancev, odnosi ostajajo enako dobri.

Za dobro sodelovanje se vam zahvaljujemo in želimo, da bi dobro odnosi ostali še naprej, ne glede na število naših oskrbovancev.

Hvala za sodelovanje!

V ZDRAVSTVENO NEGOVALNI SLUŽBI

Marjeta Ravnikar, namestnica vodje zdravstvene nege in oskrbe

V začetku letošnjega leta, sem prevzela delovno mesto namestnice vodje zdravstvene nege in oskrbe. To je pomenilo spremembo obsega del, ki sem jih opravljala kot nadzorna sestra. Najpomembnejša novost v našem domu je organizacija varovanega oddelka, za stanovalce z diagnozo demenca. Skupaj s sodelavkama smo oblikovale poseben program dela z dementnimi, podlaga za oblikovanje tega programa, je bil osnutek dela v domu Škofja Loka. S tem programom smo našim stanovalcem z demenco ponudili povsem nov pristop dela, kateri temelji na validaciji in individualizaciji. Za to delo, so se delavke tudi posebej usposabljevale.

Za spremljanje dela na oddelku, je odgovorna medicinska sestra Jožica Lipovnik Pečnik. Opažamo, da je ta način dela s stanovalci na tem oddelku bolj prijazen do samega stanovalca, hkrati pa ga aktivira za dejavnosti, ki jih sam še zmore. Veselijo nas pozitivni odzivi s strani sorodnikov.

S 1. februarjem smo pričeli poskusno opravljati tudi evidenco storitev oskrbe za vse stanovalce na varovanem oddelku ter za trinajst stanovalcev na ostalih oddelkih.

Menim, da ponujamo našim stanovalcem kvalitetne storitve. Z medsebojnim sodelovanjem in izmenjavanjem mnenj in izkušenj, želim nadaljevati delo tudi v prihodnje.

»Prostovoljstvo je osebna odločitev, ki omogoča posamezniku, da poišče dejavnost, kjer lahko deli svoje izkušnje in svoja znanja v korist sebi in drugim.«

Marjana Kamnik, Pomočnica direktorja za socialno področje

Prostovoljno delo ne prinaša koristi le prejemnikom pomoči, temveč se z njim bogati tako skupnost kot tudi prostovoljci.

V Koroškem domu starostnikov že dvanajst let intenzivno poteka prostovoljno delo. Pobude in notranja motivacija za vključevanje v prostovoljno delo se navezujejo na proces izobraževanja in pridobivanja izkušenj v prijateljevanju s starimi ljudmi.

Z željo po spoznavanju institucionalnega »domskega« načina življenja se vključujejo učenci osnovnih šol, dijaki srednjih šol, študentje fakultete in drugi prostovoljci in prostovoljke, ki želijo svoj prosti čas deliti z našimi stanovalci.

V našem domu je prostovoljno delo usklajeno z zahtevami stroke in je vodeno. Prostovoljci se vključujejo v različne aktivnosti in dejavnosti, ki jo sami izberejo.

Osnovno zastavljeno delo ob medsebojnem spoštovanju ter upoštevanju dostojanstva in svobodnega človekovega odločanja o sebi, **prerašča v iskrena prijateljstva**.

Z našimi stanovalci se družijo **49 prostovoljcev**. Torej, dijakinja Zdravstvene šole, dijaki gimnazije v Slovenj Gradcu (lansko leto tudi gimnazije na Ravnah na Koroškem), voditeljice prijateljskih skupin, voditeljica dramsko recitacijske skupine, upokojenke, ki individualno obiskujejo stanovalce, voditelj ustvarjalnih delavnic in voditeljica, so voditelj ter pevci Mešanega pevskega zbora zaposlenih.

Pomembno je poudariti, da učenci osnovne šole Muta po projektu »Razveselimo starejše« prihajajo v naš dom že deseto leto.

Zanimiv je projekt sodelovanja z dijaki obeh gimnazij.

Program sodelovanja sestavljamo skupaj s prostovoljci. Z izvedbo lanskega programa so bili zadovoljni oboji, stanovalci in prostovoljci.

Vsi vključeni v prostovoljstvo, s svojim delom pridobivajo socialno odgovornost, nova znanja in izkušnje, razvijajo socialne spretnosti in širijo socialna omrežja.

Že nekaj let sodelujemo na natečaju za Naj prostovoljca/prostovoljko leta in za Naj prostovoljni projekt leta, ki ga razpisuje Mladinski svet Slovenije.

Letos smo za naj prostovoljko leta prijaviли gospo Olgo ISAK, za naj prostovoljni projekt pa projekt sodelovanja z dijaki gimnazij, ki smo ga poimenovali »Drugemu in Sebi«.

PRIJAZNE BESEDE SO LAHKO KRATKE IN ENOSTAVNE. Njihov odmev je neskončen.

Humana dela - nekaj najbolj plemenitega, kar lahko dijak ponudi Drugemu in Sebi

Mojca Čerče, univ. dipl. psih., Gimnazija Slovenj Gradec

Že nekaj let zapovrstjo opravljajo dijaki drugih letnikov Gimnazije Slovenj Gradec v okviru obveznih izbirnih vsebin humana dela. Za večino izmed njih je to povsem nova, a hkrati tudi čudovita in prijetna izkušnja. Namen humanih del je ponuditi dijakom izkušnjo, ki temelji na spoštovanju, empatiji in razumevanju drugega v medosebnem odnosu. Prostovoljno delo pomeni korak več v spoznavanju in zadovoljevanju psihosocialnih potreb posameznika, kot so potrebe po spoštovanju, potrebe po ljubezni, pripadnosti in druženju, potrebe po znanju in spoznavanju novega. Dijaki lahko izbirajo med različnimi oblikami prostovoljnega dela kot so individualna učna pomoč učencem v osnovni šoli, druženje z otroci v oddelku podaljšanega bivanja, preživljanje jutranjih ur z otroci s prilagojenim programom, rekreacija z invalidi paraplegiki, pomoč starostnikom na domu, delo v Dnevnem centru Slovenj Gradec, in seveda aktivno druženje z varovanci v Koroškem domu starostnikov Črneče.

Prav slednje je zagotovo ena izmed najbolj intenzivnih in prijetnih izkušenj dijakov. Svoje izkušnje in vtise o prostovoljstvu v Črnečah dijaki z veliko mero navdušenja delijo s svojimi vrstniki v šoli, zagotovo pa tudi doma s starši. Pomoč starostnikom pri uvedbi evra in računanje, koliko centov bo sedaj potrebno odšteti v sosednjem kiosku za napolitanke, peka čudovitega božično-novoletnega peciva, proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, veliko torkovo pustno rajanje, tombola in barvanje velikonočnih pirhov so le nekatere izmed dejavnosti, ob katerih se družijo dijaki in varovanci doma starostnikov v Črnečah. Nekateri izmed njih so nad izkušnjo, ki jo doživijo v dvajsetih urah (kolikor znaša obseg Humanih del) tako navdušeni, da se v Črneče vračajo kot prostovoljci tudi med poletnimi počitnicami ali ob drugih priložnostih. Spet drugi navdušijo za opravljanje humanih del svoje mlajše vrstnike, tretji so z zadovoljstvom spoznali, da znajo delati z ljudmi, se znajo z njimi pogovarjati in jim tudi prisluhniti.

Kot mentorica dijakom na šoli z veseljem ugotavljam, da je namen Humanih del, ki jih dijaki opravljajo v Koroškem domu starostnikov Črneče, dosežen, velikokrat tudi presežen. Vesela sem vsakega nasmeha, vtisa in izkušnje, o katerih z menoj spregovorijo dijaki; njihovega pričakovanja novega srečanja z varovanci in strokovnim osebjem doma; ljudi v domu, ko jih obiščem.

In namesto zaključka: *»Čeprav je bilo novo, zato negotovo in včasih naporno, me je vedno znova napolnilo z energijo. Hvaležen sem za to izkušnjo.» (dijak)*

***Imejte toliko optimizma,
da ga boste lahko dajali še drugim,
toliko moči,
da vas ne zlomi nepopolnost vsakdanjega dne,
toliko miru,
da ga boste lahko izžarevali okoli sebe.***

E-QALIN; OBDOBJE UVAJANJA

Marina Oderlap, socialna delavka-pripravница

Že od lanskega leta spremljajo zaposlene v našem domu aktivnosti povezane z uvajanjem novega modela kakovosti.

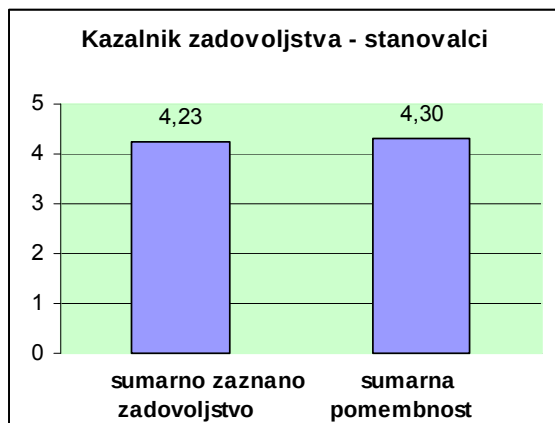
Potekala so izobraževanja procesnih vodij in moderatorjev, ki so temeljila na spoznavanju modela in učenju načina ocenjevanja procesov, ki tečejo v domu. Zaposleni so imeli možnost spoznati E-Qalin na skupnih sestankih, predstavitev, ter v obliki individualnih razgovorov. Prav tako pa so E-Qalin spoznavali stanovalci in sorodniki skozi predstavitve, zloženke in pogovore na prijateljskih skupinah. Skratka vsi smo se pripravljali na spremembe, ki jih uvajanje modela kakovosti prinese v hišo.

V poletnih mesecih so v okviru E-Qalin-a potekala anketiranja stanovalcev, svojcev in zaposlenih v našem domu. Stanovalcem je pri izpolnjevanju vprašalnikov pomagala študentka Medicinske fakultete, svojcem smo vprašalnike pošiljali domov, zaposlenim pa so bili le – ti osebno vročeni. Tako smo v anketiranje zajeli 57% stanovalcev, 40% svojcev in 56% zaposlenih.

Vprašalnike je statistično analiziral g. Boris Sunko, univ.dipl.psiholog, direktor doma starejših občanov Ljutomer. Ta dom je bil tudi eden izmed pilotnih domov, kjer so pričeli z uvajanjem E-Qalin-a.

Kakšni so bili rezultati?

- Pri stanovalcih je bila merjena kakovost storitev in njihovo zadovoljstvo z bivanjem v ustanovi.

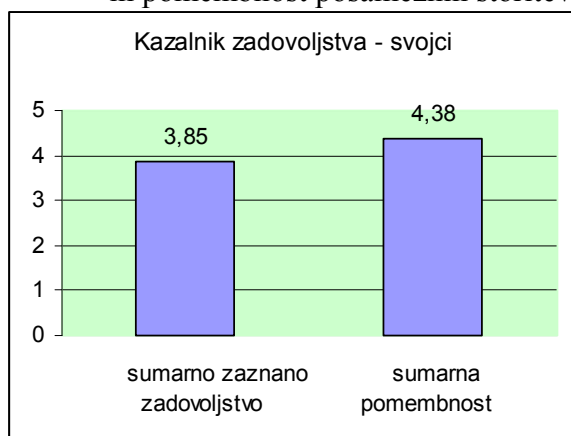
Stanovalci so povprečno merjene dejavnike ocenili z oceno 4,23 (na petstopenjski lestvici). Anketiranci so se torej v povprečju izrazili kot **zadovoljni s kakovostjo doma** (84,6%).

V veliko primerih je zaznано stanje celo višje ocenjeno, kot pomembnost, kar pomeni, da stanovalci ocenjujejo, da lahko dobijo več, kot so pričakovali.

Pričakovanja stanovalcev so v povprečju ocenjena z le rahlo višjo oceno 4,30.

Stanovalci so v povprečju najvišje ocenili zadovoljstvo s storitvami pralnice, zadovoljstvo s čiščenjem, bivalnimi pogoji, zadovoljstvo ponudbo prireditev in možnost izražanja.

- Tudi pri svojcih se je ugotavljalo zadovoljstvo oz. nezadovoljstvo s stanjem v domu in pomembnost posameznih storitev. Odgovarjali pa so na 27 vprašanj.

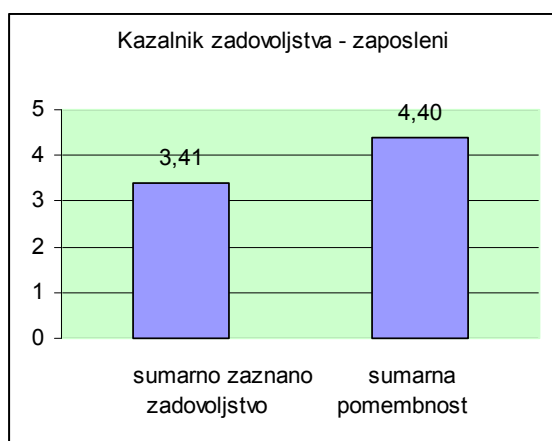
Rezultati so bili naslednji: na 5 stopenjski lestvici je bilo ugotovljeno zaznano zadovoljstvo povprečno ocenjeno z **3,85** kar pomeni 77% ugotovljeno zadovoljstvo svojcev s stanjem v domu.

V primerjavi s tem, da je bila ugotovljena tudi izredno visoka stopnja pomembnosti posameznih storitev (4,38), lahko rečemo, da so se anketiranci v povprečju izrazili kot **zadovoljni s kakovostjo doma**.

Dom tako v absolutnem smislu pričakovanja svojcev precej dobro zadovoljuje in kaže na to, da dom po mnenju svojcev uživa zelo visok ugled v svojem okolju.

Glede na povprečne ocene posameznih vprašanj so svojci najvišje ocenili odnos in prizadevnost zaposlenih pri sprejemu svojca v dom, možnost življenja stanovalca v skladu s svojimi prepričanji, ponudba dejavnosti, kakovost doma – prepoznavnost...

➤ Zaposleni;

Skupno zadovoljstvo, ki prikazuje, kako zaposleni zaznavajo dom po vnaprej zastavljenih sestavinah kakovosti, je na 5-stopenjski lestvici doseglo **oceno 3,41** (68,2%). Kar je srednje visoka ocena. Torej, anketiranci so se v povprečju **izrazili kot dokaj zadovoljni s kakovostjo doma**. Po drugi strani pa so pričakovanja delavcev ocenjena z izjemno visoko oceno 4,40.

Z dobljenimi rezultati, smo dobili dobre povratne informacije o zadovoljstvu s storitvami v našem domu. Ker pa so se pokazale tudi posamezne vrzeli oz. področja, kjer so potrebne določene spremembe smo že v letošnjem letu s teh področij izbrali 14 kriterijev in 9 kazalnikov, za oceno in pogovor v samoocenjevalnih skupinah.

ČLANI SAMOOCENJEVALNE SKUPINE ZA PODROČJE KUHINJE

E-Qalin nam je omogočil podroben vpogled v delovanje doma. V okviru samoocenjevalnih skupin, ki v domu delujejo že od februarja, člani ocenjujejo določene procese, ki tečejo v hiši, se pogovarjajo o morebitnih težavah in dajejo tudi predloge za izboljšave. Teh skupin je v domu šest. In sicer za področja: nega/oskrba – 3 skupine, kuhinja, tehnične službe in vodstvo/uprava. V njih sodeluje 45 delavcev iz različnih služb v domu, trije stanovalci in en svojec. Skupine so sestavljene raznoliko in pod vodstvom moderatorja se člani pogovarjajo, družijo, izmenjujejo izkušnje in se medsebojno bogatijo.

Kaj nas v letošnjem letu še čaka?

✚ Usklajevanje ocen in predlogov samoocenjevalnih skupin;

(Osrednja skupina bo opredelila ključne problemske sklope, ki narekujejo izboljšave, opredelila cilje predlaganih izboljšav – spremembe ter njihovo izvedbo terminsko planirala)

✚ Oblikovali bomo strokovne skupine za izvedbo projektov oz. izboljšav;

(Izvedbo konkretne izboljšave bo prevzela posebna strokovna/projektna skupina oz. njen vodja. O svojem delu bodo podali poročilo in preizkusili posamezne faze uvajanja sprememb PDCA-i)

✚ Pripravili poročila o izvedbi samoocenjevanja oz. izvedli zaključno prireditev;

(Namenjena bo stanovalcem, svojcem in zaposlenim in bo vsebovala poročilo o poteku samoocenjevanja, o predlaganih izboljšavah in o izboru predlaganih projektov)

✚ Ponovili bomo Anketiranje stanovalcev, svojcev in zaposlenih;

(Zopet bomo poskusili pridobiti nove informacije o stopnji zadovoljstva stanovalcev, svojcev in zaposlenih, oz. ugotoviti, kakšna je kakovost naših storitev)

Ker je E-Qalin model kakovosti, ki živi in se razvija, je potrebno in nujno, da postane način našega vsakdanjega življenja in delovanja našega doma. V prvi vrsti gre za sodelovanje, iskanje skupnih ciljev in večjo povezanost stanovalcev, njihovih svojcev in zaposlenih pri ustvarjanju kakovostnejšega življenja v domu.

ROJSTNI DNEVI

Ivica Peruš, delovna terapevtka

AVGUST

Praznovalo je 23 stanovalcev.

2.8. 91 let je praznovala gospa Skralovnik Bernardina

2.8. 38 let je praznoval najmlajši stanovalec v domu, gospod Uršej Roman

12.8. 87 let je praznoval najstarejši stanovalec vtem mesecu gospod Novak Milan

27.8. 95 let je praznovala gospa Smolar Ivana

27.8. 99 let je praznovala najstarejša stanovalka v domu gospa Klančič Rozalija

NAJMLAJŠI STANOVALEC OB TORTI

SEPTEMBER

Praznovalo je 28 stanovalcev.

3.9. 62 let je praznovala najmlajša stanovalka v tem mesecu gospa Ida Sušek

8.9. 88 let je praznovala najstarejši stanovalec v tem mesecu, gospod Matej Petek
18.9. 95 let je praznovala najstarejša stanovalka v tem mesecu, gospa Justina Sekavčnik

SEPTEMBERSKI SLAVLJENCI

OKTOBER

Praznovalo je 23 stanovalcev.

2.10. 52 let je praznoval najmlajši stanovalec v tem mesecu, gospod Kristjan Fajmut
2.10. 97 let je praznovala najstarejša stanovalka v tem mesecu gospa Frančiška Oto
10.10. 77 let je praznoval najstarejši stanovalec v tem mesecu gospod Franc Piko
22.10. 90 let je praznovala gospa Elizabeta Golob
26.10. 90 let je praznovala gospa Lizika Strmšek
29.10. 96 let je praznovala gospa Hilda Aplinc

NA SLIKI NAJMLAJŠI STANOVALEC V TEM MESECU

NOVEMBER

Praznovalo je 16 stanovalcev.

1.11. 91 let je praznovala gospa Štefka Drofelnik
2.11. 80 let je praznovala gospa Marija Sep
3.11. 98 let je praznovala najstarejša stanovalka v tem mesecu, gospa Marija Kanič
30.11. 93 let je praznoval najstarejši stanovalec v tem mesecu, gospod Andrej Vocovnik

DIREKTOR VOŠČI NAJSTAREJŠI STANOVALKI V TEM MESECU

DECEMBER, JANUAR

Praznovanje za ta dva meseca smo združili. Decembrskih slavlencev je bilo 27, januarskih pa 14.

1.12. 89 let je praznovala najstarejša stanovalka rojena v decembru, gospa Barbara Kroppay

20.12. 84 je praznoval najstarejši stanovalec v decembru, gospod Janez Dravčbaher

23.12. 55 let je praznovala najmlajša stanovalka v decembru, gospa Viktorija Lipuš

5.1. 95 let je praznovala v januarju najstarejša stanovalka, gospa Antonija Plešej

15.1. 82 let je praznoval v januarju najstarejši stanovalec Nazif Ogřeševič

NA SLIKI JANUARSKI SLAVLJENCI

FEBRUAR

Praznovalo je 26 stanovalcev.

13.2. 92 let je praznovala gospa Matilda Krajnc

17.2. 94 let je praznovala najstarejša stanovalka v tem mesecu, gospa Rozina Šuštaršič

26.2. 89 let je praznoval najstarejši stanovalec v tem mesecu, gospod Ivan Štručl

NA SLIKI SLAVLJENEC GOSPOD ŠTRUCL

NA SLIKI SLAVLJENKA GOSPA ŠUŠTARŠIČ S HČERKO

MAREC

Praznovalo je 28 stanovalcev.

4.3. 58 let je praznoval najmlajši stanovalec v tem mesecu, gospod Joško Mihelič

5.3. 90 let je praznovala gospa Matilda Kočunik

5.3. **100 let je praznoval najstarejši stanovalec našega doma,
gospod Janez Kališnik**

8.3. 97 let sta praznovala gospod Gregor Glazer ter gospod Jože Bahč

25.3. 80 let je praznovala gospa Marija Stopar

28.3. 70 let je praznovala gospa Helena Barbo

31.3. 98 let je praznovala najstarejša stanovalka v tem mesecu, gospa Gizela Fruhauf

NAJSTAREJŠA SLAVLJENKA V TEM MESECU OB TORTI

GOSPOD DIREKTOR VOŠČI GOSPE KOČUNIK

NAGRADNO ŽREBANJE

Ivica Peruš, delovna terapevtka

AVGUST

Napišite drugo ime za mesec avgust.

Od 47 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Ana Pogač
2. nagrada	Oto Kreft
3. nagrada	Kristjan Fajmut
4. nagrada	Branko Domjanič
5. nagrada	Zofija Magdič

SEPTEMBER

Kaj nam je v avgustu podaril Lions klub?

Od 41 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Magdalena Božič
2. nagrada	Ivan Onuk
3. nagrada	Štefka Kogelnik
4. nagrada	Viktor Ramšak
5. nagrada	Ana Pogač

SEPTEMBERSKI NAGRAJENCI

OKTOBER

Naštejte vsaj tri nastopajoče na 16. srečanju s sorodniki.
Od 51 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Tončka Bukovec
2. nagrada	Marija Poprask
3. nagrada	Vida Konšak
4. nagrada	Jelica Verdinek
5. nagrada	Boris Žlebnik

NAGRAJENKI GOSPA BUKOVEC IN POPRASK

NOVEMBER

Kaj pomeni beseda »halloween«?
Od 52 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Štefka Kogelnik
2. nagrada	Marko Sojnik
3. nagrada	Viktor Ramšak
4. nagrada	Janez Vindiš
5. nagrada	Janez Pliberšek

DECEMBER

Kdo je novi predsednik Slovenije?
Od 49 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Ivan Pepevnik
2. nagrada	Tončka Korošak
3. nagrada	Magdalena Božič
4. nagrada	Jožica Ostruh
5. nagrada	Kristina Gerhold

JANUAR

Napišite vsaj dva načina zdravljenja prehlada.
Od 56 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Jože Herič
2. nagrada	Viktorija Hrastel
3. nagrada	Gregor Glazer
4. nagrada	Veronika Kmetec
5. nagrada	Marija Poprask

JANUARSKI NAGRAJENCI

FEBRUAR

Na kateri pregovor se spomnimo meseca februarja?
Od 61 odgovorov so bili izžrebani:

1. nagrada	Marjeta Konec
2. nagrada	Štefka Kogelnik
3. nagrada	Marija Knez
4. nagrada	Matilda Kočunik
5. nagrada	Frančiška Pirc

DARITVE SVETIH MAŠ

Ivica Peruš, delovna terapevtka

4.8. 2007

Sveto mašo je daroval župnik, gospod, Fredi Mlinarič. S petjem je sodeloval domski pevski zbor stanovalcev.

6.10.2007

Sveto mašo je daroval župnik, gospod, Anton Kmet iz Brezna. S petjem jo je polepšal domski pevski zbor stanovalcev.

3.11. 2007

Sveto mašo je daroval župnik, gospod, Franček Kraner. S petjem je sodeloval domski pevski zbor stanovalcev.

1.12.2007

Sveto mašo je daroval župnik, gospod, Slavko Bek. S petjem je sodeloval domski pevski zbor stanovalcev.

24.12.2007

Sveto mašo – božičnico je daroval gospod, dr. Milan Matjaž, profesor iz Maribora, ki je ob nedeljah v pomoč dravograjski župniji. S petjem je med mašo sodeloval domski pevski zbor stanovalcev.

5.1.2008

Sveto mašo je daroval župnik, gospod, Tone Vrisk iz Črne. S petjem so jo popestrili pevci KOLEDNIKI iz Raven. Ko so odhajali iz našega doma, so na vhodna vrata, tako kot je to v navadi pri vernih, napisali G+M+B z letnico 2008.

26.1.2008

Sveto mašo je daroval kaplan, gospod, Boštjan Lenart iz Raven. S petjem je sodeloval Mepz župnije Črna, ki ga vodi gospod Simon Potočnik.

1.3. 2008

Sveto mašo je daroval župnik, gospod, Marjan Plohl. S petjem je sodeloval Mepz župnije Kotlje.

15.3.2008

Sveto mašo na cvetno nedeljo je daroval župnik, gospod, Franček Kraner iz Črneč. Blagoslovil je snope in pisanke, ki jih članice in člani društev KARITAS vsako leto pripravijo za vse naše stanovalce.

Pred mašo nas je v duhu postnega časa in velike noči nagovorila gospa, Mija Dolinšek.

KULTURNE IN ZABAVNE PRIREDITVE

SREČANJE S SORODNIKI

Marjana Kamnik, pomočnica direktorja za socialno področje

Že 16. srečanje s sorodniki se je dogajalo.

**Ko postane neka dejavnost nuja in ne le naključen dogodek,
je cilj osmisлил zastavljeno pot.**

(Od ubožne bajte do črneškega doma, 1999)

Na prva srečanja je prišlo le malo sorodnikov. Potem pa se je število obiskovalcev iz leta v leto povečevalo, tako da smo na lanskem srečanju zabeležili približno 400 obiskovalcev.

Srečanje s sorodniki je za nas vse, ki živijo in delamo v tem domu, velik praznik, na katerega se posebej skrbno pripravljamo.

Na srečanje povabimo vse, ki so na kakršen koli način povezani z domom.

16. srečanje smo razdelili na dva dni.

V petek, 31. avgusta, so nam člani Lions kluba, predsednik gospod Marjan Vergles, podarili 100 let star Stieglov klavir. Ob tej priložnosti smo pripravili bogat kulturno program, v katerem so nastopili Ženski pevski zbor Karantanija, svetovno znana pianistka Saša Gerželj – Donadson, recital je izvajala prostovoljka Monika Mori, ki je program tudi povezovala, odprli smo likovno razstavo slikarja Stojana Brezočnika.

Da pa bo podarjeni klavir služil namenu, je že na prireditvi pokazal stanovalec gospod Milan Novak, ki je po petdesetih letih ponovno sedel za klavir.

V soboto zjutraj je direktor pred domom nagovoril vse zbrane. Za svečan začetek je nastopila ravenska godba na pihala.

Za tem so se na treh mestih v domu, torej v kapelici in na dveh oddelkih, pričele priprave na sveto mašo. Maševalo je šest duhovnikov, pomagali so jim bralci beril in pevci. Svete maše smo približali stanovalcem na oddelke, da se jih lahko udeležijo tudi težje pomični stanovalci.

Po maši je sledil kulturni program. Nastopili so stanovalci gledališko recitacijske skupine Korenine, Mešani pevski zbor zaposlenih, Marjana Mlinar, Gorazd Čepin in Milan Kamnik ter Lidija Kodrič.

Direktor in predsednik sveta zavoda, gospod Alfonz Naberžnik, sta v pozdravnem govoru poudarila pomembnost srečanja in dejavnosti, ki njih poleg osnovne dejavnosti ponujamo v našem domu in pomembno vplivajo na prepoznavnost našega doma, o projektnem sodelovanju z občino Ravne na Koroškem je spregovoril župan občine Ravne na Koroškem, mag. Tomaž Rožen, slavnostna govornica pa je bila predstavnica Ministrstva za delo družino in socialne zadeve, gospa Janja Romih.

Prenos dogajanja iz jedilnice smo prenašali po interni kabelski televiziji na oddelke, v sobe stanovalcev, kjer so lahko dogajanje spremljali stanovalci vezani na posteljo ali voziček. Zadnjih nekaj let skupni prostor ni več dovolj velik, da bi sprejel vse stanovalce in njihove sorodnike, zato je prenos po interni kabelski televiziji možnost, da lahko prenos spremljamo kjerkoli v domu.

Po kulturnem programu smo stanovalce in sorodnike povabili na skupno kosilo v park, kar je bilo stanovalcem in upam sorodnikom še posebej všeč.

Popoldne smo se družili na zabavnem programu z ansamblom Navdih, tako kot vsako leto pa smo pripravili tudi srečelov in razstavo ročnih del naših stanovalcev.

Namen in cilj srečanja je, da bi vsaj ta dan imeli obisk vsi naši stanovalci.

Če je na prvem srečanju imelo obisk le deset stanovalcev, lahko po petnajstih letih trdimo, da je manj tistih, ki prvo soboto v septembru ne bi imelo obiska. Splačalo se je vztrajati.

»SREČA JE V TEM, DA NAJDEŠ RADOST V RADOSTI SOČLOVEKA«.

DAN ODPRTIH VRAT 4. OKTOBER

Manca Javornik, socialna delavka

V okviru Skupnosti socialnih zavodov smo letos prvič organizirali dan odprtih vrat in sicer na 4. oktober - vsi domovi po Sloveniji.

V našem domu smo se odločili, da bomo na ta dan strnili čimveč aktivnosti in jih na ta način predstavili zainteresirani javnosti: pisanje jedilnikov, molitvena ura, ustvarjalna delavnica, predstavitev metod dela v domu, aktivnosti na varovanem oddelku, bralne aktivnosti, prijateljska skupina, masaža, pevske vaje delavcev in stanovalcev doma ter kartanje; vse to se je odvijalo ves dan.

Program vseh aktivnosti je potekal od 9. do 16. ure popoldan, takrat pa se je na našem odru odvila tudi predstavitvena prireditev modela kakovosti E-qalin.

PREDSTAVITEV METOD DELA IN ŽIVLJENJA V DOMU OSNOVNOŠOLCEM

OBISK UČENCEV V PROSTORIH DELOVNE TERAPIJE

PISANJE JEDILNIKOV

LIČKANJE

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Ličkanje s kostanjevim piknikom je v našem domu že dolgoletna tradicija in nas zaposli prav za ves dan. Po zajtrku so moški zaposleni, tistega toplega oktobrskega dne zakurili ogenj in do kosila smo vsi uživali ob čudovitem vonju in okusu pečenega kostanja, ki smo ga splakovali s sladkim jabolčnikom. Po zelo kratkem počitku po kosilu, ki si ga nekateri najbolj željni ličkanja, sploh niso privoščili, se je pravo delo v jedilnici začelo. Pričakovanje tega dogodka je mogoče večje in slajše tudi zaradi majhnih presenečenj v kupih koruze in ob muzikantu. Gospod Marjan Popič je velikokrat tisti, ki naše domske praznike naredi živahnejše in glasnejše. Tudi tokrat nam je igral čisto do konca, ko smo »žrtev nabulali«, spravili oličkano koruzo in jedilnico očistili.

LJUDSKI PEVCI UP

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Ljudski pevci UP so prišli tudi kot dramsko humoristična skupina z ljudskima godcema. Popoldne z njimi smo preživeli ob petju, skeču in glasbi.

Vstavi foto priloga 2

ODPRTJE RAZSTAVE ZNAČK BENA SIMENČIČA

Manca Javornik, socialna delavka

Gospod Simenčič živi in dela na Ravnah na Koroškem. Je amaterski zbiralec značk, ki s svojim hobijem navdušuje vso družino, še posebej mlajšo hčerko.

Posebno pozornost zbiratelj namenja značkam oziroma znakom Železarne Ravne in mesta Ravne na Koroškem. Med vitrinami izstopajo značke zbirateljevega očeta ter zlate, srebrne in bronaste značke z raznih tekmovanj. Med bralnimi značkami, lahko zasledimo tudi Prežihovo bralno značko, ki ima najdaljšo tradicijo in smo nanjo Korošci še posebej ponosni.

V svoji zbirki ima 35.000 različnih tovrstnih drobnih predmetov, kar pa je le del njegove obsežne zbirke. Vse značke pa so razvrščene v vsebinske sklope.

Odprtje razstave smo popestrili z glasbeno delavnico, v sodelovanju s pevkami iz skupine GORNA Mežica.

SREČANJE SKUPIN V NAŠEM DOMU

Marina Oderlap, socialna delavka-pripravnica

Leto je bilo naokoli in zopet smo se zbrali – člani in članice prijateljskih skupin z voditeljicami.

V našem domu poleg interesnih, deluje kar sedem prijateljskih skupin, ki kot velika družina živijo vsaka svoje življenje. Vsako skupino zaznamujejo posebnosti, ki so lastne samo njej. Člani ji dajo neizbrisen pečat in tako je vsaka skupina svet zase.

Ker pa se zbiramo pod isto streho, se radi tudi skupaj poveselimo. To srečanje je bilo enkratna priložnost za pogovor, veselje ter izmenjavo izkušenj in lepih dogodkov, ki jih preživimo skupaj.

Letos smo na srečanje povabili prav posebne goste. Obiskale so nas člani skupine Jasmin z voditeljicama Violeto Potočnik Krajnc in Petro Skaza iz Slovenj Gradca. Skupina Jasmin deluje že sedem let in je ena redkih tovrstnih skupin, ki poleg druženja izvajajo še humanitarne projekte, organizirajo izlete, tabore. Izdelujejo novoletne voščilnice, kupili so

opremo za novorojenčke in jo podarili ginekološko-porodnemu oddelku slovenjegraške bolnišnice. Ves čas pletejo tudi copatke za vse novorojenčke, ki se rodijo v Slovenj Gradcu. Gostje so se nam predstavili in mi njim. Ob koncu druženja pa smo ponosni na prijateljstva, ki so se v okviru naših skupin rodila skupaj zapeli »Mi se imamo radi...«.

VODITELJICI SKUPINE JASMIN S ČLANI

PRIREDITVE V TEDNU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

BABIČINA DELAVNICA

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Če se obeležuje teden otroka in mednarodni dan starejših in to združimo, je rezultat babičina delavnica, z naslovom Otroštvo in šola babic in dedkov. Učenci Druge OŠ z učiteljico gospo Zlodej so z velikim zanimanjem poslušali stanovalce, ki so pripovedovali spomine na njihovo otroštvo in šolanje. 60 do 70 let razlike v starosti je prineslo je prineslo sedANJI mladini velik napredek tehnologije. Kot se starejši le tej čudijo, tudi sedANJI otroci priznajo, da je bilo v otroštvu teh babic in dedkov težko, a kot sami pravijo – bilo je lepo.

DELAVNICA IZDELOVANJA ČESTITK

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Z delavnico izdelovanja čestitk se v domu prične pričakovanje novega leta. Da ne bi za nas veljalo, da upokojenci nimajo časa, že v začetku novembra, sami izdelamo čestitke za naše najbližje. Material in pribor pripravimo v delovni terapiji, pri krožku ročnih del. Vsak posameznik pa svoje izdelane čestitke okraši in dokonča na svoj način. S pomočjo prostovoljk, ki vodijo skupine, jih tudi napišemo. Vemo, da so hčerke in sinovi, toplih novoletnih želja napisanih na teh čestitkah, iskreno veseli.

TITOV PILOT

Manca Javornik, socialna delavka

V goste je prišel gospod Stanislav Šerc iz Maribora, edini še živeči pilot maršala Tita. S seboj je pripeljal tudi prijatelje muzikante.

Svoje spomine na čase tovariša Tita so obudili tudi člani recitacijske skupine KORENINE.

DELAVNICA PEKA PECIVA IN SLOVESNA POKUŠINA PECIVA Z NASTOPOM VIHARNIKOV

Valerija Srša, pomočnica kuharja

Rada bi izkoristila to priložnost, da se prav prisrčno zahvalim vsem našim skupinam, ki so nam v kuhinji na prav prijeten način pomagale pri peki prazničnih keksov. Pa ne samo pri peki, tudi vzdušje je bilo prav praznično in tudi dišalo je omamno. Vsi vemo, da je Božič čas, ko bi se naj ljudje imeli radi in se družili med seboj. Že par let sodelujemo pri peki keksov; tako kuhinja kot naše prijateljske skupine in si seveda prisrčno želimo, da druženje še nadaljujemo. Posebno pohvalo pa si zaslužijo vse voditeljice naših skupin, ki ves svoj prosti čas namenijo temu, da se ljudje v domu prijetno počutijo. Z mojo pohvalo se strinjajo tudi stanovalci.

In kaj so pripravili?

SKUPINA PECA, čokoladne cekine

SKUPINA URŠKA, kekse na strojček – navadne in kokosove, kekse iz koruzne moke, božične kekse

SKUPINA EDLVAJS, linške oči

Skupina LIPA, orehove kifeljce, skupina BARKA, vodne kifeljce ter skupina TULIPAN, čokoladno-bananine kekse.

Pokušino keksov so popestrili pevci VIHARNIKI iz Mežice.

Kekse je predstavila Valerija.

MIKLAVŽEVANJE

Manca Javornik, socialna delavka

Letos je naše stanovalce in otroke delavcev obiskal posebej prijazen Miklavž. Snidenje z otroki je bilo zabavno, večina jih je pripravila kakšno pesmico ali recitacijo.

MATEVŽ IN JAŠA NASTOPATA MIKLAVŽU

Miklavž s spremstvom je obiskal in obdaril tudi stanovalce po sobah, zelo veseli pa so ga bili tudi na varovanem oddelku.

MIKLAVŽ MED STANOVALCI NA VAROVANEM ODDELKU

OBISK AKTIVISTOV TREH DOLIN

Ivica Peruš, delovna terapevtka

V decembru so nas obiskali aktivisti vseh društev koroških dolin. Prireditev je potekala v organizaciji RK Dravograd, nagovorila nas je predstavnica gospa Jožica Heber. Kulturni program so pripravili ženski pevski zbor iz Slovenj Gradca ter harmonikarji iz Dravograda. Gospa Hilda in Jožica pa sta zaigrali skeč.

Naše stanovalce so tudi obdarili.

Vstavi foto – priloga 1

Posebej smo se razveselili tudi članov Karitas Šmartno in Muta, ki so pripravili sveto mašo.

Člani Karitas Muta med našimi stanovalci

Na sliki župan Radelj ob Dravi gospod Alan Bukovnik med našimi stanovalci

17.12.2007 so skavti v naš dom prinesli BETLEHEMSKO LUČ.

TOMBOLA

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Ideja o tomboli se je že večkrat pojavljala, in smo jo uresničili s pomočjo prostovoljcev – dijakov Gimnazije Slovenj Gradec.

Datum smo določili v decembru, ki je mesec presenečenj in daril. Dijaki so pripravili listke s številkami, ga dali vsakemu stanovalcu in nato v prijetnem vzdušju žrebali številke. Dekleta so pridno pomagala pri črtanju izžrebanih števil. Druženje je bilo prijetno in z vsako izžrebano številko bolj napeto. Navdušenje ob prvem vzkliku »tombola« je bilo veliko. Glavno nagrado je dobila gospa Marija. Podeljenih je bilo pet nagrad.

BOŽIČNI KONCERT MePZ delavcev KDS in GORNE iz Mežice

Manca Javornik, socialna delavka

Mešani pevski zbor delavk in delavcev našega doma je pripravil že drugi samostojni koncert v obdobju svojega obstoja.

Letos smo za gostje izbrali, nam zelo drage pevke zbora GORNA iz Črne. Pri pripravi in izvedbi programa smo se medsebojno dopolnjevale ter tako resnično izvedle kvaliteten nastop.

NASTOP MePZ delavcev doma v Libeličah

Manca Javornik, socialna delavka

Posebno počaščeni in presenečeni smo bili pevci MePZ KDS, ko so nas v goste povabili diatoniki iz Dravograda. Svoj koncert so pripravili v dvorani gasilskega doma Libeliče, nas pa je gospod Kotnik povabil kot ene izmed gostov. Številno občinstvo nam je z navdušenjem prisluhnilo.

Po koncertu smo bili povabljeni na okusno pogostitev v spodnje prostore, za spomin na nastop pa smo dobili tudi slike iz nastopa.

Veselimo se ponovnega snidenja!

V jeseni smo pevci nastopili tudi na reviji pevskih zborov socialnih zavodov, v Festivalni dvorani Lent, v Mariboru.

SILVESTROVANJE

Manca Javornik, socialna delavka

Konec leta v našem domu je vedno prazničen. Stanovalci se uredijo in pridejo v jedilnico na slavnostno večerjo. Skupaj z delavci poklepetajo, pa tudi zaplešejo.

Naše druženje je z glasbo popestril trio ALBATROS, učenke iz Libelič pa so pripravile kulturni program.

*» Novo leto, kaj boš nam prineslo,
kaj pod dvojim plaščem skriva se,
novo leto težko boš začeto,
le, da srečno končalo bi se.«*

(Vida Cvetko, stanovalka)

POTOPISNO PREDAVANJE PO INDIJI, POTOPISNO PREDAVANJE O LEPOTAH SLOVENIJE

Mira Vavče, delovna inštruktorica

V mesecu januarju smo imeli v našem domu dve potopisni predstavitvi. Prva je bila » Z družino po Indiji«, druga pa » Lepote Slovenije«.

Gospod Maksimilijan Kotnik nam je v sliki in besedi predstavil potovanje z družino po indijskih državah. Prepotovali so kar nekaj držav: Punjab, Rajahstan, Uttar Pradesh in Delhi. Vsak njihov dan je bil drugačen in poln novih, zanimivih dogodivščin. Potovali so z letali, vlaki, avtobusi, džipi, konji, veliko pa tudi peščili. Videli smo, kako je težko življenje Indijcev; na eni strani revščina, na drugi bogastvo. Življenje v Indiji je zelo težko, kljub velikim naravnim vrednotam.

Lepote Slovenije nam je na diapozitivih predstavil gospod Franci Horvat iz Velenja. Lepote, ki jih imamo v Sloveniji, je prikazal v vseh letnih časih. Videli smo rože spomladi, zaledenela jezera in prelepe sončne vzhode in zahode.

Oba predavanja sta nam pokazala veliko novega in zanimivega. Bili smo navdušeni.

GOSPOD HORVAT PREDSTAVLJA LEPOTE SLOVENIJE

PUSTOVANJE

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Letos smo pustovali v prijetni družbi prostovoljcev dijakov Gimnazije Slovenj Gradec. Petnajst jih je bilo in vsak je predstavljal drugačno masko. Pred samim »rajanjem« se je njihova skupina predstavila še stanovalcem na varovanem oddelku.

V jedilnici so naše mlajše dijakke pričakovale maske. To so bile vse prijateljske skupine v domu. Tam smo bili kavboji, mehikanci, vedno lepe ciganke, mušnice, vojaki, trobentice in skupina zdravnika in medicinske sestre s pacienti.

Dijaki so dogajanje simpatično in veselo povezovali. Maske smo se predstavile in zaplesale ob zvokih frajtonerice, ki so prihajali izpod prstov dijaka.

Vmes so nas še obiskali otroci iz vrtca in šole Črneče. Ob mizah, obloženih s krofi in čajem, je veseli čas hitro tekkel.

Preden se je vse končalo, pa smo najboljše maske bile še nagrajene.

KULTURNI PRAZNIK IN ODPRTJE RAZSTAVE LEANDRA FUŽIRJA

Olga Isak, voditeljica skupine, Marina Oderlap, soc. delavka-pripravnica

Ob letošnjem kulturnem prazniku je naša dramsko – recitacijska skupina pripravila prav poseben program, posvečen Primožu Trubarju. Ker letos praznujemo petstoto obletnico njegovega rojstva, so člani skupine na kratko predstavili njegova neprecenljiva dela. Primož Trubar je napisal prvo slovensko knjigo in tako postal eden izmed velikanov našega časa in naroda. Gospod Ternik, član skupine Korenine, pa nam je Primoža Trubarja približal tudi vizualno. S svojimi besedami »Lubi Slouenci« je v nas vzbudil misel, da smo se že pred petsto leti zavedali svoje identitete.

« Primož Trubar«

Učenke iz Sel

Slovesnost praznika pa so nam s svojo pesmijo pričarali tudi MPZ Stanko Rek iz Dravograda in vokalna skupina »Smo, kar smo«.

MPZ Stanko Rek

Vokalna skupina » Smo kar smo«

Ob tej prijetni priložnosti smo v domu odprli tudi razstavo slik Leandra Fužirja.

ALENČICE IZ MEŽICE

Ivica Peruš, delovna terapevtka

Z gospodom Veršnikom smo se za nastop vokalne skupine ALENČICE dogovorili za začetek marca, ko praznujemo vse ženske.

Mlade, nasmejane gospodične in gospe, so svojim lahkotnim nastopom v nas vzbudile čustva veselja, navdušenja in romantike. Poslušali smo lepe stare slovenske popevke in slovenske narodne pesmi. Gospod Veršnik jih je spremljal na kitaro, harmoniko in tudi na naš klavir. Mladi David pa nas z igranjem na citre ni pustil ravnodušne. Venček narodnih smo lahko poslušalci zapeli z našimi gosti. Zelo nam je bilo lepo.

NASTOP ŽPZ DRUŠTVA INVALIDOV DRAVOGRAD

Manca Javornik, socialna delavka

V sklopu priprav na materinski praznik so nam ženske iz pevskega zbora Društva invalidov Dravograd pripravile lep program. Pod vodstvom gospe Alenke Mori so ubrano zapele slovenske narodne pesmi.

Prijetno so nas presenetili učenci glasbene šole: Matej in Eva na klavirju ter Ana s flavto. Zelo smo bili veseli njihovih pisank: šopkov vresja, pomaranč in pirhov.

DELAVNICA – BARVANJE PIRHOV

Manca Javornik, socialna delavka

Člani prijateljskih skupin, skupaj z voditeljicami, smo se po kosilu pričeli zbirati v domski jedilnici. Čakala nas je velika naloga. Barvanje več kot tisoč jajčk za veliko noč. Valerija iz kuhinje nam je pripravila ves material, mi pa smo nestrpno čakali na kuhana jajčka. Pridružili so se nam prostovoljci in prostovoljke iz Gimnazije Slovenj Gradec. Tudi zaradi njih nam je šlo delo hitreje od rok.

Končni rezultat je bil pisan. Jajčke so bile pobarvane s šestimi različnimi barvami.

UTRINKI IZ DELAVNICE NA VAROVANEM ODDELKU

Mateja Erjavec, Darja Poberžnik

Delavci na varovanem oddelku želimo varovancem čimbolj približati utrip življenja in dogodkov, ki so aktualni. Vse aktivnosti, ki jih zanje organiziramo, so prilagojene njihovim zmožnostim.

Ob pustovanju smo tiste, ki so pokazali veselje in željo, našemili. Z njimi smo spekli tudi pustne krofe.

Pred veliko nočjo smo barvali jajca. Nismo pričakovali takega odziva, a z veseljem jih je bilo gledati, kako so se trudilo in koliko veselja jim prinese takšno delo, še bolj pa končni izdelek.

Za mizo sedimo, z zanimanjem se opazujemo in se sprašujemo:

*« Zakaj naša dekleta tako hitijo?
Nekaj prinašajo, lonce, kozarce,
nekakšne praške mešajo in prelagajo,
vse to pred nas na mizo odlagajo.*

*Kar naprej nekaj na mizo nosijo,
Vmes pa vice in dobro voljo trosijo.
Na koncu prinesejo skledo,
Iz katere se kadi.
Le kaj je to? – gledamo.
Ne diši in ne smrdi.*

*Saj to so jajca vroča,
ajs, kako so pekoča!
Vsule praške so v vodo,
malo pomešale, glej, glej,
kako lepe barve so nastale!*

*V tem trenutku že vsi vemo, kaj početi,
vsi želimo jajca barvati začeti.
Malo barvamo, seveda malo tudi popacamo,
a barvati jajca: TO RES ZNAMO!*

*A da ta kemična barva jajc ne oguli?
Mi smo jih barvali naravno,*

vselej v čebuli.

*Že mesece prej na kot otroke mama je svarila:
» Shranjujte čebulne olupe! Bolj bo mera
Olupov točna, bolj bo barva za jajce močna!
Še prej smo na jajca navezali rože in travo,
da so imela še dekoracijo pravo.*

*A tudi ta jajca, ki smo jih sedaj pobarvali,
izgledajo res lepo – z njimi tudi med nas,
velikonočno vzdušje je prišlo«.*

KOMEDIJA » NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASTI«

Manca Javornik, socialna delavka

Dramska skupina Črneče je v mesecu marcu gostovala v našem domu. Komedijska Daria Foja – »Niti tat ne more pošteni krasti« je bila polna humornih zapletov in komičnih situacij. Igralci so pod vodstvom režiserja Francija Kotnika, med našimi stanovalci doživeli glasne aplavze in veliko prešernega smeha.

*» Zapri oči in jasno boš videl.
Nehaj poslušati in zaslišal boš resnico.«*

DOGAJANJA NA DOMSKIH SKUPINAH

Šesti rojstni dan skupine Edlvajs

Marina Oderlap, voditeljica skupine

Ko pomislim na naše začetke, se spomnim na nelagodje, strah pred novim, umikajoče poglede in skope besede. Bili so začetki, kot jih poznamo.

Toda z leti smo se oblikovali. Kot skupina smo se sprejeli, spoprijateljili in si pričeli zaupati.

Skupaj smo šli na izlete, na sprehode in sodelovali na delavnicah. Skupaj smo pripravili presenečenja našim članom za rojstne dneve in moji člani so pripravili presenečenja meni.

Vsako leto, ki ga preživimo skupaj, je lepše in bolj spontano. Veliko stvari si povemo. Skupaj se nasmejimo in se tudi žalostimo. Mislimo drug na drugega in to nas krepi.

Biti Edlvajs pomeni biti poseben, trdoživ, nasmejan in včasih tudi navihan.

Smo velika družina v veliko hiši in veseli smo, da smo se našli in združili.

V šesto leto stopamo polni optimizma in v pričakovanju kratkih, a za nas pomembnih sredinih uricah skupnega druženja.

SKUPINA PECA

Ivan Srebotnik, stanovalec

» To smo mi,
ki smo se odločili,
da skupaj bi bili,
vsak teden dni.

Dogodke tedna preletimo,
se o bližnjih dneh razgovorimo,
si sreče med seboj želimo
vse spomine obudimo.

Tudi harmonika in pesem
sta skoraj vedno z nami,
da dobra volja se ohrani.
Teden nam tako je krajši,
da smo tu v tem drugem domu,
še mogoče rajši.

Peca je simbol Koroške,
ime smo dali si po naši lepi gori.
Kralj Matjaž tam spi z Alenko,
zato še rajši smo vsak torek zbrani
v skupini naši, PECA imenovani«.

GOSPOD IVAN V OSPREDJU DESNO

DOGAJANJA V SKUPINI URŠKA

Marija Žlebnik, stanovalka

Foto priloga 3

Ob sprejemu v dom se bila precej bolna in sem potrebovala veliko pomoči zdravnice in fizioterapevtke. Ko sem si toliko opomogla, sem se lahko vključila v sodelovanje v skupino URŠKA. V tej skupini je naša voditeljica gospa Ivica Peruš, ki nam vedno popestri uro srečanja z raznimi dogodki, beremo razne prigode, šale ter se pogovarjamo o dogodkih, ko smo bile še doma in zdrave. Kot Ivicina sovoditeljica se je vključila kasneje gospa Irena Ramšak, ki nam zelo rada pove, kaj se dogaja zunaj našega doma in kakšno delo jo čaka doma. Delo, ki nam ga pripravita voditeljici, je zelo raznoliko, predlagajo nam, kaj bi delale in pripravile za razne praznike, kot je bilo za Novo leto, ko smo pomagale izdelovati novoletne čestitke, pekle pecivo in oblikovale okraske.

Za maškarado ob praznovanju veselega pusta smo članice skupine izdelale maske za trobentice, da smo prikazale pomlad. Zelo smo se razveselile tudi tega, da smo lahko skupaj barvali jajčka za veliko noč. Vedno pa se spomnita tudi na vsak rojstni dan članic, nam čestitata in nazdravimo še na mnoga zdrava leta. Za vso to skrb in delo v skupini URŠKA se najlepše zahvaljujemo voditeljicama in prosimo še za nadaljnje sodelovanje.

SKUPINA LIPA, KUHA Z MLADIMI

Mija Rek, voditeljica skupine Lipa, Marjeta Podgoršek Rek, učiteljica

V začetku februarja smo doživeli prijetno presenečenje. Poklicala nas je mentorica gospa Marjeta Rek Podgoršek iz skupine mladih, ki na OŠ Neznanih talcev Dravograd delajo raziskovalno nalogo » Turizmu pomaga lastna glava«. V projektu z naslovom Od zrna do mize so se lotili zahtevne naloge, da bi ponovno obudili in predstavili libeliško trento. To je zelo stara kmečka jed, ki je poznana samo v tem delu Slovenije. Mi bi z njimi sodelovali tako, da bi na delavnici pripravili in spekli to trento.

Seveda smo se z veseljem odzvali njihovi želji in že smo skupaj z Ano, Sandro, Urško, Mihaelo, pa Anjo, Samanto, Andrejem in Anamarijo v jedilnici našega doma pričeli z mesenjem testa in pripravo različnih nadevov.

Zamesili smo dve vrsti testa. Belega in rženega, medtem ko je testo vzhajalo, smo prav prijetno klepetali. Dekleta iz 9.a razreda so pripravila kratek kulturni program. Zapele so nekaj pesmi in zaigrale na klavir, tudi štiriročno. Tudi mi nismo zaostajali, prav tako smo zapeli in recitirali pesem, ki se je gospa Gretka spominja še iz šolskih let.

Kaj hitro nas je k delu poklicalo testo, ki je bilo dovolj vzhajano in pripravljeno za » trentanje«. To pomeni, da ga je bilo treba potlačiti. Tega dela sta se lotila naš gospod Ivan in Andrej. To smo se smejali. Andreju se je testo ves čas lepilo na roke, naš gospod Ivan pa mu je ves čas svetoval, naj si roke bolj pomoka. Gospa Jožica je pripravljala skutni nadev. Ker se

je z vmešavanjem jajc hitro utrudila, so ji na pomoč priskočile spretnejše roke deklet.

Pripravili smo še druge nadeve. Seveda je le ocvirkov, skutni in kuminov prvoten in avtohton. Sodobnejši pa so bili še s pršutom in sirom, tuno, orehi. Kaj hitro so pladnji s pripravljeno jedjo romali v pečico. Ves prostor je napolnil prijeten vonj po pečenem, ki je privabil več obiskovalcev. Degustirali in stregli smo, dokler ni vsega zmanjkalo.

Dobili smo veliko pohval, začuda pa te stare jedi ni poznal nihče.

Da pa boste vi vedeli, kaj smo pripravili, vam bom izdala kratek recept iz stare libeliške kmečke kuharice: » Pr peki ržijnega kruha so movo teasta dubli bek, ga dali na lesin lopor, poal so ga pa dov potrentali, al pa pomučkali. Zatu se pa tuj reače trenta.«

Naša skupna delavnica je lepo uspela. Bili smo veseli, da smo lahko delili naše izkušnje z mladimi. Še bolj pa smo bili veseli, ko so nas mladi iz 9. a razreda poklicali iz Ptuja in nam povedali, da so na tekmovanju zmagali. Izrazili so željo, da bi se še kdaj dobili in prijetno poklepetali ali pa kaj dobrega skuhati.

Veseli smo njihovega uspeha in jim iz srca čestitamo. Radi smo bili z vami in vam pomagali, prav tako vas bomo veseli vsakokrat, ko nas boste obiskali.

MED NAMI...

*» V Črnečah onkraj Drave
koroških starostnikov dom stoji,
sredi parka in narave
skupek večnadstropnih stavb leži.*

*Številne sobe, hodniki, prostori,
vedno so ogrevani,
zelo prijazno je osebje,
ki lepo za vse skrbi.*

*Kuhinja – enkratna
za zdravo in okusno hrano poskrbi,
tako da v domu tem,
zares prijetno se živi«!*

Ivan Srebotnik, stanovalec

JOGA

Vesna Gologranc, fizioterapevka

»Ni le duhovna pot, temveč tudi oblika pravilnega življenja, zbirka moralnih, etičnih in praktičnih navodil, ki nam pomagajo živeti uravnoteženo in zdravo.«

Na kratko bi lahko rekli, da se z jogo počutimo bolje. Redna vadba položajev (asan), dihalne vaje (pranayama), koncentracija in sproščanje dobrodejno vpliva na telesno, mentalno in duševno zdravje.

Joga je dobra za odpravo ali lajšanje mnogih težav, bolečin. Na podlagi raziskav in izkušenj ljudi vadba joge pomaga pri artritisu, astmi, težavah s hrbtenico,

krvnim pritiskom, težavah s sklepi, kronični utrujenosti, depresiji, diabetesu, epilepsiji, glavobolih, srčnih težavah, multipli sklerozi, stresu, in podobno. Prav zaradi teh pozitivnih učinkov joge smo se odločili, da v sodelovanju z gospo Olgo Emeršič tudi v našem domu jogo predstavimo našim stanovalcem in delavcem. Glavni del ni bila le teorija, temveč tudi praktično izvajanje joge, kjer je bil poudarek predvsem na dihalnih vajah in sproščanju.

TEČAJ JOGE V NAŠEM DOMU

Peter Štrigl, kuhar

V Koroškem domu starostnikov smo se od oktobra do decembra 2007 lahko udeležili tečaja JOGE v vsakdanjem življenju.

Vaditeljica je bila gospa Olga Emeršič, je želela to umetnost-vadbo približati našim stanovalcem in tudi delavcem. Sam sem bil kar malo v dvomih, vendar me je zanimanje in prijetni odzivi ostalih delavk le prepričalo, da se včlanim v tečaj.

Moram priznati, da sem se kar hitro naučil sproščanja, sodelovanja in meditiranja. Tedensko smo se zbirali v domski jedilnici, kjer smo lahko to izkušnjo ponudili tudi stanovalcem. Z nasmehom so nas opazovali in se nam občasno tudi pridružili.

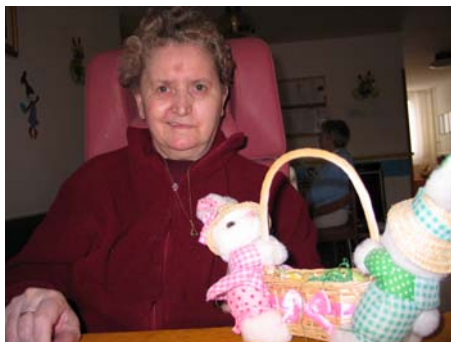
Vesel in zadovoljen sem, da sem opravil prvo stopnjo tečaja JOGE v našem domu. Želim si še več podobnih dejavnosti.

PREDSTAVLJAMO STANOVALCA...

Marina Oderlap, dipl.soc.delavka-pripravnica

Gospa ROZALIJA URBANČIČ

Rodila sem se 18. avgusta 1939 v Podpeci. Črna je bila moj dom. Tam sem obiskovala Osnovno šolo in se kasneje tudi zaposlila.

Mama je bila Dolenjka, oče pa Notranjec in ker je oče dobil službo pri rudniku, sta se preselila v Podpeco. V družini je bilo dvanajst otrok, živelo jih je le šest. Bili so težki časi. Med vojno, ko sem bila stara dve leti, smo bili izseljeni v Srbijo, kjer so nas razvozili po vaseh. Iz otroških let se spominjam punčke, ki sem jo imela zelo rada in pa »angora« zajčka. Kljub težkim časom pa sem bila jaz »carklnik«, saj sem bila ta mlajš med otroci, rekli so mi tudi »pošobanik«. Takrat smo se veliko igrali. Poznali smo mnoge igre in nam nikoli ni bilo dolg čas. Zelo rada pa sem tudi brala. V šolo sem rada hodila, le začetek je bil težak, saj sem bila zelo navezana na mamo. Po končani osnovni šoli sem se zaposlila na občini v Črni, kje sem delala 20 let. Ob delu sem obiskovala še administrativno šolo v Slovenj Gradcu in opravila tečaj za matičarko. Svoje delo sem imela zelo rada. Preselila sem se v blokovsko naselje v Črno in tam živela s sinom. Ker sva bila sama in sva imela čas, sem veliko brala – vse svetovne klasike. Ko sem nekoč brala knjigo »Skozi puščavo in goščavo«, pa se mi je zelo »dopadla«, sem jo tudi sinu ponudila in to je bila prva knjiga, ki jo je sam prebral. Knjige sem kupovala in si jih sposojevala, bile so moje glavne prijateljice. Rada sem hodila v planine, pa »štrikala« in vezla prtičke.

Rada sem imela svoje delo in ljudje so me imeli radi. Bilo je več dogodkov, ki so se mi vtisnili v spomin. Nekoč sta ženin in nevesta pozabila priti na lastno poroko. Čakali smo jih, pa ni bilo nikogar. Tako, da so se ženili naslednjo soboto. Pa mož, ki je v ponedeljek že prišel spraševati, kje se lahko loči in podobno. Vsi so me poznali. Beležila sem rojstva, smrti, poroke in ločitve. Marsikomu sem pomagala in svetovala, da je lahko uveljavljal pravice, za katere niso vedeli, da jim pripadajo. Skratka, leta so minevala, v službi se je dogajalo marsikaj in nikoli mi ni bilo dolg čas.

Potem pa sem na lepem zbolela. Prizadela me je kap in tako sem pristala na vozičku. Ker doma niso mogli skrbeti zame, sem najprej bila v domu v Mariboru. Tam sem bila zelo nesrečna, bila sem nezadovoljna in žalostna. Zato sem se vrnila nazaj domov k sestri, ki je zame skrbela okrog dva meseca. Potem pa sem prišla sem, v Črneče; bilo je avgusta leta 1979. Vprašali so me, kako mi je ime in bili z mano zelo prijazni. Še vedno je tako. Naučila sem se ceniti stvari, ki mi jih nudijo tu v domu.

V letih, ki sem jih preživela tu, sem bila članica domske skupnosti in sodelovala sem pri sestavljanju jedilnikov. Sedaj najraje gledam televizijo. Čez dan sem največ v dnevnem prostoru, da imam več družbe. Rada gledam nadaljevanke, filme, dokumentarne in poljudno-znanstvene oddaje. Sin sedaj živi v Kopru, imam pa tudi že vnuka in tako mi čas kar hitro mine. Vesela sem, če dobim obiske ali ko kdo poklepeta z mano.

» Zadovoljstvo je modrečev kamen, ki spremeni vse, česar se dotakne, v zlato; revež z njim bogati, bogataš pa je brez njega revež.«

Gospa ŠTEFANIJA KOGELNIK

Rodila sem se decembra leta 1926 v Črni. V družini nas je bilo dvanajst otrok, šest fantov in šest punc. Tako sem bila že od malega navajena dela. Že zelo mlada sem pasla krave. Veliko stvari se mi je pripetilo. Nekoč sem na travniku našla tudi padalo, »žnure« so dol visele, tako belo in lepo se mi je zdelo. Gospodar tiste kmetije, kjer sem bila za pastirico, mi je zabičal, da o tem ne smem nikomur nič povedati. In tudi kasneje nisem nikoli nikogar vprašala, kaj se je s tistim padalom zgodilo.

Med vojno sem bila kurirka. Nekoč, ko je bila pot skozi Žerjav neprehodna zaradi bitke sem šla domov tudi skozi rudnik. Ja, ko so bili Nemci tu, smo imeli težke lete. Ob koncu vojne smo »pucali« tudi nad občino v Črni.

Ob večerih smo rade hodile tudi na »gavde« - po kmetih, ne v gostilne. Tudi po končanem delu, na primer košnji, je sosed »špilo«, mi pa smo plesali. Ko je bil kino, smo imeli vedno sedeže rezervirane – pa če smo šli, ali ne. Vse smo radi gledali, samo vojne ne, ko smo je »dojst« sami izkusili.

Ko sem bila stara 17 let, sem odšla v Mušenik delat na žago. Tam smo obrezovali »srove štuke«. Bilo je težko delo. Nekoč, ko sem šla maline nabirat, sem videla gorskega gada, od strahu sem bila čisto bleda.

Služila sem tudi pri gozdni in opravila »drevesničarski tečaj«, ki smo ga imeli pod Mariborskim Pohorjem. Poznam zgodbe mnogih ljudi; vesele, največ pa je žalostnih. Potem pa sem se tudi jaz poročila. Dobila sem tri sinove. Moj mož pa je tudi imel zelo težko življenje, bil je tudi bolan, tako da je veliko dela na mene padlo. Sem vse sorte delala; sem tudi steze »pucala«. Nisem se pustila »okrog pr'nst«, ampak delala sem pa fejš, tudi do dveh zjutraj. Doma s'm imela krave, ovce in koze, pa po travo sem morala daleč hoditi. Sadila sem tudi »r'pico« in jo prodajala. Veliko sem tudi »štrikala«, delala sem jope in puloverje z norveškim vzorcem.

Bolezen mi je vzela moža in bila sem sama. Zbolela sem tudi jaz. Najprej me je kap, potem sem lani padla in si zlomila desno roko. Doma sem imela vse, pa nisem mogla biti doma, ker sem rabila več pomoči.

V domu še nisem eno leto. S'm sem se pa hitro navadila – pa še »fajno« sosedo imam, pa tudi z drugimi se dobro razumem.

Rada grem domov, saj lahko grem na možev grob, drugače pa rada tudi nazaj pridem, ker je to zdaj moj dom. Domotožje še pride, ampak sem se k'r navadila. Vem, da sem tu preskrbljena in mi je lepo.

SPOMIN NA FRANCIJA BREZNIK

ČLANI SKUPINE TULIPAN

Meseca marca smo se poslovili od gospoda Francija.

Ko je bil sprejet v dom, se je hitro po sprejemu vključil v skupino Tulipan.

Postali smo prijatelji in skupno smo se velikokrat pogovarjali o kmečkem življenju, ki je bilo njemu najbolj pri srcu, saj je bil kmet z dušo in telesom. S svojim zdravim humorjem in dobro voljo je velikokrat popestril naše srečanje. Socialna delavka Manca je prišla v našo skupino kot sovoditeljica. Neko sredo – takrat, ko imamo skupino, je šla v sobo po Francija in ga povabila na srečanje. Franci pa je dejal:« *No čeprav se ne počutim najbolje, bom pa ja prišel, če ne, pa ja lahko vi službo zgubite.*»

Kadar pa se nam le ni mogel pridružiti, je svoje misli zapisal v zvezek in nam jih nato prebral. Franci nam je bil dober prijatelj in vedno mu bomo hvaležni za to.

GOSPOD FRANCI NA TABORU, Z VODITELJICO TONČKO

PREJELI SMO...

BISERNA POROKA ZAKONCEV PETEK

Leta 2005, se je zgodila velika prelomnica v družini PETEK. Matevž in Cecilija sta se klub častitljivi starosti nekako sama prebijala skozi življenje, do trenutka, ko so zdravniki ugotovili, da je operacija tumorja neizbežna.

Zdravstveno stanje mame Cilke je bilo zelo resno. Otroci smo hoteli, da naša starša preživita jesen življenja kvalitetno in v naši bližini. Z veliko mero prijaznosti in topline, ste prevzeli naše starše v oskrbo, za kar smo vam iskreno hvaležni. Z vašo pomočjo in našimi rednimi obiski, jima krajšamo čas in za trenutek pozabita na vsakdanje tegobe, ki so zveste spremljevalke starosti.

Bližal se je 9. september 2007, velik mejnik v življenju Matevža in Cecilije – » Biserna poroka«, katero dočakajo samo izbranci.

Zdravstveno stanje očeta Matevža je bilo zelo slabo, saj je od avgusta dalje preživel nekaj dni v bolnici, nekaj dni v domu.

Biserno poroko smo želeli proslaviti čimbolj slovesno, ko smo videli, da očetovo zdravje ne dopušča da bi to opravili zunaj doma, smo se pogovorili z vami. Z vašo pomočjo smo organizirali kar v sobi, nepozabno doživetje. Sobo smo napolnili do zadnjega kotička. Poroko je ponovno zapečatil gospod župnik CIZEJ, ki je z velikim spoštovanjem in ganljivim naukom pričaral lepi poročni obred.

S pomočjo gospe Ivce, nas otrok, vnukov, smo zapeli nekaj lepih pesmi, nazdravili in se zabavali vse do večernih ur. Bili smo presrečni, ko smo videli nasmejane starše, ki se kljub letom in bolezni še vedno spoštujeta in z roko v roki prebijata skozi starost.

Še enkrat hvala lepa za vašo skrb in dobro voljo, s katero še tako slab dan naših staršev spremenite v lepši trenutek.

Dravograd, marec 2008

Petkovi otroci

ZAKONCA PETEK Z OTROCI

VOŠČILO DELOVNE TERAPEVTKE

NASTOP ŽPZ DI DRAVOGRAD (članek za objavo v domskem časopisu, 28.3.2008)

Alenka Mori, zborovodkinja

»Hojla, punce! Dobile smo povabilo za nastop v DOČ!« pravi Hilda. »Ali ste proste?« »Seveda!« so pevke ŽPZ DI pritrdile. In že jih je zanimalo, kako bi lahko popestrile klasičen nastop. Pa pravi Rezka, da so bili lansko leto stanovalci Doma veseli šopka vresja in pomaranč, ...«Ja, pa tudi jajčke lahko same pobarvamo...«

In beseda da besedo: naloge smo razdelile, pesmi smo izbrale,...

V torek zjutraj se je Rezka odpravila na Žerjav, na hrib Pogorelec pod Uršljo goro. Bilo je megleno jutro in sonce se je trudilo posvetiti na vresja. Kot kaplje krvi so rdeče preproge krasile jutro. Kot da prihaja Velika noč v vsej svoji veličini!« Ja, to bodo pravi šopki za oskrbovance!« Nabrala je vejice in jih doma zvezala v majhne šopke. Zloženi v košari so žareli kot na jasi!

V sredo zjutraj pa akcija! V Merkatorju imajo vse- tudi jajca! Monika, Hilda, Cilka in Jožica so bile zadolžene za barvanje. Sto jajc pa tudi ni mala malica! »Samo še pomaranče kupimo, pa imamo vse!«

V četrtek, 20.marca 2008 je prišel težko pričakovani nastop. Pevke so pod oder pripravile košare z vresjem, pobarvana jajca in pomaranče, potem pa odhitele ogreti svoje glasove. Dvorana je bila polna in stanovalci so željno pričakovali nastop.

Pevke so zapele deset različnih pesmi, nekaj ljudskih, umetnih, pa tudi bolj znanih pesmi od zabavnih ansamblov.

V programu so sodelovali tudi učenci Glasbene šole Ravne na Koroškem, oddelek Dravograd: Matej VAVČE in Eva MORI na klavir in Ana PŠENIČNIK na flavto. Dve pesmi pa je v programu zapela tudi vokalna skupina ODMEV in tako s pristno ljudsko melodiko navdušila oskrbovance.

Med petjem pa se je kot rdeča nit vila poezija –pesmi Zinke MORI!

Zadnji pesmi: »Kam le čas beži« in »Mami za god« sta marsikateremu stanovalcu Doma privabili košček nostalgije in predprazničnega vzdušja. S petjem so se pridružili in željno sprejemali šopke in pobarvane pisanice. Le kdo ni vesel majhnih pozornosti!

Košček domačnosti so prinesle pevke: s pesmijo in ne nazadnje z nasmejanimi in prijaznimi obrazi. Dale so košček svoje topline in življenja, ki ga lahko deliš. Osrečile so tudi svoja srca. In s ponosom lahko rečem: »To so moje pevke!«

Naj zaključim s pesmijo Zinke Mori:

ČLOVEK

*Če poslušáš človekova usta,
lahko vidiš srce.*

*Samo poslušati ga moraš,
z očmi, ušesi in dušo.*

*Tako mu zaželiš
veliko luči,
dobro srce,
toplo dlan.*

*To je dober človek
in ne srečaš ga vsak dan.*

VSAK DEL JE POMEMBEN

Deklica je prišla domov vsa objokana, ker je na šolski predstavi dobila nepomembno stransko vlogo, njeni sošolki pa je bila zaupana glavna. Mama jo je potolažila, ji obrisala solze, nato pa je vzela v roke uro in jo dala hčerki v roke. » Kaj vidiš?« jo je vprašala mama.

» Zlat okvir, kazalca in številčnico,« je odvrnila deklica.

Ko je mama odprla zadnji del ure, jo je spet vprašala: » Kaj vidiš?«

Dekletce je pobliže pogledalo notranjost ure in se zazrlo v zapleteni mehanizem, ki so ga sestavljali drobna kolesca ter drugi majhni kovinski deli.

» Ta ura bi bila neuporabna brez katerega koli, tudi najmanjšega, najbolj drobnega in skritega dela,« jo je poučila mama.

Deklica si je materin nauk za vedno zapomnila.

Pomagal ji je v letih odraščanja in pozneje, da je spoznala pomembnost tudi še tako nepomembne dolžnosti ali opravila, ki so ji jih naložili.

(iz Zgodbe s semeni upanja)

